



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci

žalobce: 105.cz s. r. o., IČ 29075475
sídlem Klatovy - Beňovy 5,

proti
žalovanému: Ministerstvo životního prostředí
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.1.2018, č.j. MZP/2018/520/39

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů v řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou původně podanou ke Krajskému soudu Plzně domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Plzeň ze dne 29. 11. 2017, č. j. ČIŽP/43/2017/2691, jímž byl uznán vinným tím, že provozoval vodní dílo v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a změně

některých zákonů (dále jen „vodní zákon“), ve znění pozdějších předpisů, čímž spáchal přestupek podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 10.000 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobce v petitu žaloby navrhoval, aby rozhodnutí ČIŽP/43/2017/1966 ZN/ČIŽP/43/60005/2017 bylo zrušeno a aby mu byly uhrazeny náklady řízení.

2. Podanou žalobou brojil žalobce i proti rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj o přerušení řízení č. j. X ze dne 6. 8. 2010 (správně ze dne 1. 9. 2010).
3. Žaloba byla zaevidována u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 50/2018.
4. Žalobce na výzvu Krajského soudu v Plzni doručil soudu rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Plzeň ze dne 29.11.2017, č.j. ČIŽP/43/2017/2691 (ZN/ČIŽP/43/60005/2017), i rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 29.1.2018, č.j. MZPH/2018/520/39, kterým bylo dle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno uvedené rozhodnutí ČIŽP ze dne 29. 11. 2017.
5. Krajský soud v Plzni se nejprve s odkazem na ustanovení § 69 s. ř. s. zabýval otázkou pasivní legitimace. Podle tohoto ustanovení je žalovaný v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Z tohoto důvodu, a proto, že v posledním stupni rozhodly jiné správní orgány, než jak je uvedl v žalobě žalobce, krajský soud označil žalované v souladu s § 69 s. ř. s. tak, že nadále žalovaným bude Ministerstvo životního prostředí a Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Plzni.
6. Usnesením ze dne 29. 5. 2018, č. j. 30 A 50/2018-33, byl přezkum rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 29. 1. 2018, č. j. MZP/2018/520/39 vyloučen k samostatnému projednání a následně usnesením ze dne 29. 6. 2018, č. j. 30 A 135/2018-45 Krajský v Plzni tuto žalobu postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze.
7. I přes určitou zmatečnost a nepřesnosti uvedené v žalobě je patrné, že se žalobce ve vztahu k žalovanému Ministerstvu životního prostředí domáhá zrušení rozhodnutí o pokutě, kterým byl uznán vinným, že provozoval vodní dílo v rozporu s ustanovením § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Za přestupek podle § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona mu podle § 125d odst. 7 písm. d) vodního zákona byla uložena pokuta ve výši 10.000 Kč. Soud proto neshledal důvod pro vyhotovení výzvy k odstranění pochybností, a to i přes to, že žalobce v petitu žaloby uvedl číslo jednací rozhodnutí, které již bylo zrušeno. Jednalo o příkaz ze dne 31. 10. 2017, kterým byl následkem podání odporu ze strany žalobce zrušen, a v řízení bylo následně pokračováno k vydání rozhodnutí ze dne 29. 11. 2017, ČIŽP/43/2017/2691, které bylo právě jako prvostupňové rozhodnutí v odvolacím řízení přezkoumáváno napadeným rozhodnutím. Proto se Městský soud v Praze zabýval důvodností podané žaloby a v ní uvedenými námitkami.
8. Žalobce v podané žalobě citoval obsah prvoinstančního rozhodnutí České inspekce životního prostředí i napadené rozhodnutí o odvolání, se kterými vyjádřil nesouhlas a zdůraznil, že vodní dílo X je podle výpisu z katastru nemovitostí ve vlastnictví X a věcná práva a povinnosti jsou vázána k osobě tohoto vlastníka nemovitosti. Žalobce namítá, že

údaje zapsané ve veřejné listině neodpovídají skutečnému právnímu osudu nemovitosti a zdůraznil, že společnost 105.cz s. r. o. k uvedenému přestupku nemá žádný právní vztah.

9. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout a k odpovědnosti žalobce odkázal na odůvodnění obou napadených rozhodnutí. Podstatné, dle žalovaného je, že žalobce užívá malou vodní elektrárnu k výrobě elektrické energie, a je vlastníkem provozní technologie (věcí movitých), nikoli nemovitých objektů. Žalobci svědčí bez ohledu na vlastnictví souvisejících nemovitostí a ve vztahu k malé vodní elektrárně právo hospodaření, přičemž dle ustanovení § 126 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb. je nezbytné tedy na žalobce nahlížet jako na subjekt, kterému svědčí povinnosti vlastníka vodního díla.
10. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že dne 21. 9. 2017 provedla ČIŽP vodohospodářskou kontrolu vodního díla – malé vodní elektrárny X, zapsané v listu vlastnictví X a X, k. ú. X, vodní tok X, ř. km. X. Uvedené vodní dílo je provozováno na základě rozhodnutí Okresního úřadu Klatovy ze dne 28. 6. 1999, č. j. ŽP 1657/99, o povolení trvalého užívání stavby malé vodní elektrárny a o schválení jejího manipulačního řádu. Z protokolu o kontrole je patrné, že kontrolou bylo zjištěno, že nebyly dodrženy podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu. Bylo zjištěno, že platnost předloženého manipulačního řádu byla stanovena do 30. 6. 2004. Od té doby je MVE provozována bez platného manipulačního řádu, a to právě v rozporu s rozhodnutím Okresního úřadu Klatovy. Uvedené je v rozporu s ustanovením § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona, za což se předpokládá v následném přestupkovém řízení uložit pokutu dle ustanovení § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona.
11. Dne 31. 10. 2017 vydala ČIŽP dne 31. 10. 2017 příkaz č. j. ČIŽP/43/2017/1966, kterým žalobci za vytykané protiprávní jednání uložila pokutu 10.000 Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce ve stanovené lhůtě odpor, kterým byl již vydaný příkaz zrušen. Dne 29. 11. 2017 ČIŽP vydala rozhodnutí č. j. ČIŽP/43/2017/2691, kterým rozhodla o tom, že společnost žalobce 105.cz s. r. o. je vinna tím, že provozoval vodní dílo v rozporu s ustanovením § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Konkrétně, že v období od 1. 1. 2015 do 21. 9. 2017 provozoval vodní dílo X, zapsané v l. v. X, X, k. ú. X, na toku X, ř. km X v rozporu s podmínkami a povinnostmi, za nichž bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, to je zejména v rozporu s podmínkou č. 1 rozhodnutí OkÚ Klatovy, RŘP ze dne 28. 6. 1999, č. j. ŽP 1657/99, která stanovila, že „vodohospodářské dílo bude užíváno v souladu s povinnostmi obsaženými v rozhodnutí OkÚ Klatovy, RŽP zn.: 996/97-231-2b ze dne 15. 7. 1997 a udržováno tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku ani vodohospodářský a jiných chráněných zájmů. Při manipulaci s vodou bude dodržován schválený manipulační řád tohoto vodohospodářského díla. Platný a vodoprávním úřadem schválený manipulační řád však nebyl v rámci kontroly předložen. Předložen byl pouze manipulační řád platný do 30. 6. 2004, to jest v době kontroly již neplatný. Výše uvedené je v rozporu s ustanovením § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona. Obviněný tak spáchal přestupek podle ustanovení § 125d odst. 4 písm. a) vodního zákona, za který mu byla dle § 125d odst. 7 písm. d) vodního zákona uložena pokuta ve výši 10.000 Kč. ČIŽP zdůraznila, že pojem vlastníka vodního díla uvedeného ve vodním zákoně je širší než v občanském právu a zahrnuje nejen vlastníka, ale i osobu, které svědčí právo hospodaření, nebo za určitých okolností i právo nájemce, pachtýře či jiného uživatele vodního díla (viz ustanovení § 126 odst. 1 vodního zákona). Vlastnictví vodního díla (movitých věcí i nemovitých) není v tomto případě rozhodující. Podstatné je, že obviněný

nakládal s vodami v daném období, což ani on sám nerozporuje, a proto je za povinnosti vztahující se k danému nakládání s vodami odpovědný.

12. O podaném odvolání, ve kterém žalobce znovu zdůraznil, že ke skutkovému stavu a přestupku uváděnému v rozhodnutí nemá žádný vztah, rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým podané odvolání zamítl a napadené rozhodnutí ČIŽP potvrdil. K jediné vznesené námitce, že žalobce není vlastníkem předmětného vodního díla, zdůraznil žalovaný, že přestože jako vlastník předmětné nemovitosti – vodního díla je v katastru nemovitostí zapsán pan X (jenž údajně zemřel před více než 6 lety), ČIŽP při posuzování věci aplikovala právně ustanovení § 126 odst. 1, neboť je to žalobce, kdo v rámci své podnikatelské činnosti provozoval předmětné vodní dílo bez toho, aby pro toto vodní dílo disponoval platným manipulačním řádem. Žalobce totiž tuto věc užívá k účelu, pro který je určena (nakládání s povrchovými vodami za účelem využití jejího energetického potenciálu. Vytýkaný skutek má povahu tzv. trvajících přestupků, tj. jednání pachatel spočívajícího ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu. Tento vyvolaný a udržovaný protiprávní stav přitom probíhá nepřetržitě, tj. každý okamžik v rámci vymezeného období. Toto období bylo vymezeno od 1. 1. 2015 do 21. 9. 2017. ČIŽP proto správně postupovala podle současné právní úpravy účinné od 1. 7. 2017. Závěrem se Ministerstvo vyjádřilo k hodnocení kritérií rozhodných pro určení druhu a výměry trestu.
13. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Vzhledem k tomu, že se žalobce nevyjádřil k výzvě soudu ohledně nařízení ústního jednání, postupoval soud v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce dal svou nečinnost najevo, že s tímto postupem soudu souhlasí. Žalovaný s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasil výslovně.
14. Žalobce v podané žalobě vznesl pouze námitku, že mu pokuta neměla být vůbec udělena, neboť vodní dílo X je podle výpisu z katastru nemovitostí ve vlastnictví X, a nikoli žalobce.
15. Při posouzení důvodnosti této námítky vycházel soud z ustanovení § 126 odst. 1 vodního zákona, které stanovuje, že "pokud se v tomto zákoně užívá pojem ‚vlastník‘ nebo ‚nabyvatel‘, rozumí se jím i ten, komu svědčí právo hospodaření. Pokud vlastník přenesl práva nebo povinnosti, jichž se příslušné ustanovení týká, na uživatele, hledí se na něj jako na vlastníka." Vodní zákon tímto ustanovením rozšiřuje okruh osob, které mohou být "vlastníky" vodního díla pro účely vodního zákona, nad rámec úzkého vymezení vlastnickým právem jako takovým.
16. Sám žalobce ve svém dopise ze dne 1.11.2017, kterým podal odpor proti příkazu, uvedl, že je vlastníkem movitých věcí (technologie MVE), pomocí které vyrábí elektrickou energii dle licence Energetického regulačního úřadu. Jak soud již výše uvedl, je pojem vlastníka vodního díla ve vodním zákoně širší než v občanském právu a zahrnuje tedy nejen vlastníka, ale i osobu, jíž svědčí právo hospodaření, nebo za určitých okolností i právo nájemce, pachtýře či jiného uživatele vodního díla.
17. Soud považuje za nutné zdůraznit, že skutečnost, že podle výpisu z katastru nemovitostí není žalobce vlastníkem vodního díla, je z hlediska projednávané věci zcela irrelevantní.

Ostatně ani správní orgány toto tvrzení žalobce nerozporují. Podstatné je, že ani mezi účastníky není sporné, že žalobce je vlastníkem provozní technologie, což sám potvrzuje. Skutečnost, že je žalobce provozovatelem vodního díla – malé vodní elektrárny X vyplývá i z

- Rozhodnutí OkÚ Klatovy, RŽP ze dne 15. 7. 1997, č.j. ŽP 996/97-231-2P, kterým bylo výrokem a) vydáno žalobci povolení k nakládání s vodami (k odběru povrchových vod) z toku Úhlava v ř.km 68,048 v množství max. 1,5 m³/s „na dobu provozuschopnosti stavební a technologické konstrukce uvedené MVE“. Podmínka č. 9 tohoto rozhodnutí stanovila, že „tři měsíce před uvažovaným počátkem platnosti manipulačního řádu bude jeho návrh předložen zdejšímu Referátu ŽP k projednání s účastníky řízení a schválení vodohospodářským orgánem“.
 - Rozhodnutí OkÚ Klatovy, RŽP ze dne 28. 6. 1999, č.j. ŽP 1657/99, kterým bylo žalobci výrokem A) povoleno trvalé užívání stavby MVE a výrokem B) schválen manipulační řád „na dobu do 30. 6. 2004“. Podmínka č. 1 tohoto rozhodnutí stanovila, že „vodohospodářské dílo bude užíváno v souladu s povinnostmi obsaženými v rozhodnutí OkÚ Klatovy, RŽP zn.: 996/97-231-2P ze dne 15. 7. 1997 a udržováno tak, aby nedocházelo k ohrožování bezpečnosti osob, majetku ani vodohospodářských a jiných chráněných zájmů. Při manipulaci s vodou bude dodržován schválený manipulační řád tohoto vodohospodářského díla“.
18. Jako provozovatel vodního díla je tedy žalobce odpovědný za splnění povinností vztahujících se k nakládání s vodami dle vodního zákona, tedy všech povinností které zákon ukládá „vlastníkům“ vodního díla.
19. Povinnosti „vlastníků“ vodních děl jsou stanoveny v ustanovení § 59 vodního zákona a jak soud již uvedl, vztahují se tedy i na provozovatele vodního díla, kterým žalobce nepochybně je.
20. Podle § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona je vlastník vodního díla povinen dodržovat podmínky a povinnosti, za kterých bylo vodní dílo povoleno a uvedeno do provozu, zejména dodržovat provozní řád a schválený manipulační řád, neprodleně oznamovat vodoprávnímu úřadu změny mající vliv na obsah manipulačního řádu a předkládat vodoprávnímu úřadu ke schválení návrh na úpravu manipulačního řádu tak, aby byl v souladu s komplexním manipulačním řádem podle § 47 odst. 4 písm. g); náležitosti manipulačních a provozních řádů stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou.
21. Z vydaných povolení je zřejmé, že pro provoz vodního díla a pro nakládání s vodami byl vyžadován schválený manipulační řád. Ze správního spisu je ale patrné, že žalobce disponoval pouze Manipulačním řádem vodohospodářského díla X“ zpracovaným v roce 1999. Na titulní straně tohoto manipulačního řádu bylo vyznačeno: „schváleno Okresním Čj.: ČIŽP/43/2017/2691 Spis: ZN/ČIŽP/43/60005/2017 Strana 3 úřadem Klatovy, Referát životního prostředí dne 28. 6. 1999 pod zn.: ŽP 1657/99 do 30. 6. 2004“. Tento manipulační řád byl tedy platný pouze do 30.6.2004 a ze správního spisu je patrné, že žalobce v rámci kontroly ani později jiný manipulační řád MVE nepředložil. Navíc ani sám žalobce netvrdí, že by jiným, na tento navazujícím, manipulačním řádem disponoval.
22. Podstatné tedy je, že žalobce ve vymezeném období s vodami nakládal, a proto je za splnění povinnosti vztahující se k danému nakládání s vodami (vodnímu dílu) plně odpovědný.

23. Z výše citovaného ustanovení § 59 odst. 1 písm. a) vodního zákona vyplývá povinnost, a to jak vlastníka, tak i provozovatele vodního díla, dodržovat schválený manipulační řád. Dle soudu nelze dospět k jinému závěru, než jaký učinil žalovaný, a to, že aby mohl „vlastník“ dodržovat schválený manipulační řád, musí zajistit, aby takovýto manipulační řád byl vůbec vypracován, schválen a nabyl platnosti. Žalobce však tuto povinnost nesplnil, když z obsahu správního spisu vyplývá, že ačkoli prokazatelně provozoval vodní dílo minimálně v období od 1.1.2015 do 21.9.2017, žádný platný a schválený manipulační řád jím provozovaného vodního díla od 1.7.2004 až do provedení kontroly dne 21.9.2017 neexistoval. Žalobce jím tedy nedisponoval a v rámci kontroly správnímu orgánu nepředložil.
24. Podle § 125d odst. 4 písm. d) vodního zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba jako vlastník vodního díla dopustí přestupku tím, že provozuje vodní dílo v rozporu s § 59 odst. 1 písm. a).
25. Žalovaný tedy postupoval zcela v souladu se zákonem, pokud dospěl k závěru, že to byl žalobce, kdo porušil povinnost předložit platný a schválený manipulační řád a za tento přestupek mu uložil pokutu dle ustanovení § 125d odst. 7 písm. d) vodního zákona v přiměřené výši 10 000 Kč, když zákon umožňuje správnímu orgánu uložit za porušení dané povinnosti pokutu až do výše 1 000 000 Kč.
26. Vzhledem k tomu, že po projednání podané žaloby na základě výše uvedeného odůvodnění soud neshledal žalobu důvodnou, žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
27. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. září 2020

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu